Cena egz. 10

K[illegible]R ZACHODNI

»ISK[illegible]«

Piątek 6 stycznia 1939 r. Nr. 6

[A]dministracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064. Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

Rozmowa w Berchtesgaden

O czym rozmawiał minister Beck

z kanclerzem Hitlerem i min. Ribbentropem

BERLIN, 5.1 (tel. wł.). Minister spraw zagranicznych płk. Józef Beck, powracając z wywczasów świątecznych w Monte Carlo, przybył na terytorium Rzeszy Niemieckiej i dziś rano przyjechał do Berchtesgaden.

Początkowo min. Beck miał zatrzymać się w Monachjum, skąd razem z ministrem spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropem, miał się udać do siedziby kanclerza Hitlera.

Ponieważ jednak pociąg min. Becka był opóźniony, polski minister spraw zagranicznych pojechał bezpośrednio do Berchtesgaden.

O godz. 9 rano minister spraw zagranicznych Rzeszy v. Ribbentrop opuścił Monachjum i udał się również do Berchtesgaden.

Po południu kanclerz Hitler w towarzystwie v. Ribbentropa miał dłuższą rozmowę z min. Beckiem.

Według przypuszczeń korespondentów angielskich i francuskich, przebywających w Berlinie, tematem rozmów była

sprawa Rusi Podkarpackiej, którą Polska uważa jeszcze za niezałatwioną.

Istnieją również przypuszczenia, że polski minister spraw zagranicznych postanowił przedstawić kanclerzowi Hitlerowi swój punkt widzenia

na gospodarcze interesy Polski w Kłajpedzie, będącej głównym portem dorzecza Niemna, znajdującego się w większości w rękach polskich.

Niewątpliwie poruszona została także sprawa żydów, obywateli polskich, wydalonych z Niemiec,

a pozostających wciąż w strefie granicznej nad granicą Niemiec...

Wyrażane są dalej przypuszczenia, że Polska i Niemcy mogą dość łatwo uzgodnić swe poglądy na kwestię Palestyny.

Dodatkowo informują, że w czasie rozmów w Berchtesgaden poruszana ma być również sprawa traktowania mniejszości narodowych oraz spisu ludności w Rzeszy.

BERLIN, 5.1 (tel. wł.). W sprawie wizytyt ministra Becka u kanclerza Hitlera w Berchtesgaden NBI donosi:

„Kanclerz Hitler w obecności ministra spraw zagranicznych, v. Ribbentropa przyjął o godz. 15 polskiego ministra spraw zagranicznych, Becka, który w drodze z Monte Carlo do Warszawy zatrzymał się na dwa dni w Monachium".

Swięto Trzech Króli

KAZIMIERZ SICHULSKI — TRYPTYK „HOŁD TRZECH KRÓLI"
(z wystawy w Zachęcie w Warszawie)

W niedzielę P. Prezydent Rzplitej

przyjmie życzenia noworoczne

WARSZAWA, 5.1 (tel. wł.). Okres świąteczny w kołach politycznych ma się już ku końcowi. Jeszcze w bieżącym tygodniu powracają do Warszawy bawiący na urlopach świątecznych ministrowie. M. in. w nadchodzącą niedzielę wraca z Krynicy wicepremier Kwiatkowski.

Tego samego dnia rząd, przedstawiciele wojska i świata naukowego, społeczeństwa oraz korpus dyplomatyczny złożą na Zamku życzenia noworoczne Panu Prezydentowi R. P. Przy tej okazji wygłoszone zostaną dwa przemówienia — dziekana korpusu dyplomatycznego i Pana Prezydenta R. P.

Przed pogrzebem w stolicy

Droga ś. p. Romana Dmowskiego

do Warszawy

ŁOMŻA, 5.1. Od środy ranka każdy pociąg przybywający do Łomży przywoził nowe grupy uczestników żałobnych uroczystości. We środę rano, wieczór i w czwartek rano przybyły liczne delegacje kół Stronnictwa Narodowego z całego niemal kraju.

Drugi dzień uroczystości żałobnych w Łomży rozpoczął się mszą św. pontyfikalną, celebrowaną przez ks. biskupa Łukomskiego w asyście licznego duchowieństwa. W stallach zasiadła Kapituła katedralna łomżyńska i liczne szeregi duchowieństwa. Za trumną zajęli miejsce przedstawiciele Stronnictwa Narodowego, reprezentanci miejscowych organizacyj społecznych, a dalej stanął las sztandarów zarówno przybyłych z całego kraju organizacji Stronnictw Narodowego, jak i miejscowych organizacji społecznych. Przy trumnie, nakrytej sztandarem narodowym, trzymali wartę honorową umundurowani członkowie Stronnictwa.

Po mszy św. ks. biskup Łukomski odprawił uroczyste egzekwie, po czym przed Katedrą zaczął formować się orszak żałobny.

Kondukt przeszedł ulicami Łomży na dworzec kolejowy, dokąd przybył o godz. 14. W 20 minut później trumna Romana Dmowskiego odjechała do Warszawy.

Do Warszawy zwłoki przybyły około g. 18. Wagon ze zwłokami zatrzymany został na dworcu Wileńskim, skąd ruszył kondukt pogrzebowy.

Zwłoki przeniesione zostały przed dom, będący niegdyś własnością ojca śp. Romana Dmowskiego, stąd zaś przez most Poniatowskiego, Al. 3 Maja, Nowym Światem i Krak. Przedmieściem do Katedry, gdzie zostały złożone i zamknięte w kaplicy. Wstęp do kaplicy dla publiczności będzie otwarty dopiero w sobotę rano. Tegoż dnia o godz. 11 odbędzie się nabożeństwo żałobne odprawione przez ks. arcybiskupa Galla, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz Bródnowski.

W związku z pogrzebem z całej Polski przybędą do Warszawy pociągi popularne. Dotychczas zgłoszono pociągi z Krakowa, Lwowa, Lublina, Katowic, Kielc, Radomia, Opoczna, Łodzi, Poznania i Gdyni.

Z Wilna mają przybyć poczty sztandarowe wszystkich korporacyj związkowych. Młodzież narodowa Uniwersytetu Stefana Batorego organizuje grupowy wyjazd swych członków na uroczystości do Warszawy.

Francja nie życzy sobie

zawodowego pośrednictwa Chamberlaina

Interwencja ambasadora Francji u lorda Halifaxa

PARYŻ, 5.1 (PAT). W kołach politycznych Paryża dużą wagę przywiązuje się do ostatniej wizyty, jaką złożył w Foreign Office ministrowi Halifaxowi ambasador francuski w Londynie p. Corbin. Według pogłosek z tychże kół, p. Corbin miał przedstawić ministrowi Halifaxowi życzenie rządu francuskiego, by premier Chamberlain nie tylko nie podejmował się w Rzymie roli jakiegoś pośrednika między Francją a Włochami, lecz by przede wszystkim podkreślił wobec Mussoliniego solidarność interesów Francji i Anglii na Morzu Śródziemnym, jak również stwierdził, iż Anglia poprze w zupełności stanowisko Francji w sprawach śródziemnomorskich.

„Oeuvre" zaznacza od siebie, że o ile lord Halifax zdaje się być całkowicie zjednany dla tez rządu francuskiego, o tyle stanowisko premiera Chamberlaina nie jest wiadomem.

Narada posłów OZN

WARSZAWA, 5.1 (tel. wł.). W parlamencie ferie świąteczne kończą się w sobotę. Mianowicie, w sobotę odbędzie się narada posłów OZN, której tematem ma być przygotowanie projektu ustawy o sądach w ubezpieczeniach społecznych. W naradach wezmą udział przedstawiciele rządu.

Aresztowany Czech

ZA ZERWANIE GODŁA POLSKI

MOR. OSTRAWA, 5.1. Policja ostrawska aresztowała wczoraj i oddała do dyspozycji władz sądowych sprawcę zerwania godła państwowego z budynku konsulatu polskiego w Morawskiej Ostrawie.

Jest nim Jan Koch, lat 21, narodowości czeskiej.

Znaleziono również godło, które sprawca usiłował zniszczyć.

Wrzenie w Syrii

PRZECIW FRANCJI

STAMBUŁ, 5.1 (PAT). Wciąż nadchodzą z Beyrutu wiadomości o przygotowaniach czynionych przez skrajne koła nacjonalistów arabskich Syrii celem podjęcia zbrojnej walki przeciwko mandatowi francuskiemu.

Wiadomość o zamiarze rządu francuskiego wysłania komisji celem opracowania na miejscu, w Syrii, nowego traktatu francusko-syryjskiego, nie przyczyniła się do uspokojenia umysłów. Nacjonaliści syryjscy domagają się bowiem całkowitej niepodległości dla swego kraju.

NA ŁAMACH PRASY

ZŁY STAN TABORU KOLEJOWEGO

„Dziennik Poznański" bardzo krytycznie ocenia stan naszego taboru kolejowego:

Z końcem roku 1934 posiadaliśmy 5412 parowozów,

na koniec roku 1937 ilość ta spadła na 5293 sztuk.

W międzyczasie zaś długość eksploatacyjna linii kolejowych wzrosła z 17.835 km na 18.102 i mimo, że podniósł się ruch kolejowy. Owe 5412 parowozy w roku 1934 przebiegły razem 120 milionów kilometrów a w roku 1937 — 5293 parowozów przebiec musiało 137 milionów kilometrów.

Około 20 proc. naszych parowozów to są już wiekowe samowary, liczące ponad 30 lat, podczas gdy w Niemczech wiek lokomotywy nie przekracza 28 lat, licząc, że parowóz podczas swego życia przebiec powinien 1.5 miliona km, powinniśmy rocznie kupować dla PKP co najmniej 80 nowych lokomotyw i taką samą skreślać z inwentarza. W roku 1934 zakupiono 94 parowozy, w następnych latach stale ilość nowych parowozów kurczyła się, aby dopiero w roku 1938 podwyższyć się i to tylko do 40 nowych jednostek.

Pod względem wagonów osobowych braki są tak znaczne, że na dobrą sprawę jedna trzecia część tego taboru powinna być albo usunięta z ruchu albo gruntownie przerobiona. Obecnie budujemy wyłącznie wagony żelazne, które w wyścigu konkurencji międzynarodowej dotrzymywały pieczy najlepszym typom europejskim.

A więc dlaczego tych wagonów budujemy tak mało? Dlaczego ciągniemy diabła za rogi i dopuszczamy do ruchu stare gruchoty? Dlatego, że PKP nie ma pieniędzy na ten cel, gdyż stale podwyższa się ciężary, obarczające koleje na rzecz skarbu państwa. Wpłaty PKP na rzecz skarbu państwa wynosiły w milionach złotych w latach:

1935-36 — 8,
1936-37 — 10,
1937-38 — 20,

a budżet na rok 1938-39 przewiduje wpłatę 42 miln. zł.

Polityki takiej tolerować nie można tak samo, jak nie do pomyślenia było by, aby przedsiębiorstwo prywatne tolerowało wyniszczenie zakładu produkcyjnego, a równocześnie wypłacało swym akcjonariuszom nadmierną dywidendę.

Sprawa rozwoju inwestycyj w Polsce na szerszą skalę, a z wiązku z tym pełniejszego ożywienia życia gospodarczego i trwalszego zatrudnienia bezrobotnych dotąd nie będzie pozytywnie rozwiązana, dopóki nie będzie pomyślnie rozwiązana sprawa długoterminowego kredytu inwestycyjnego nisko oprocentowanego na 2 do 3 proc. rocznie.

Zrozumiałe, że przy obecnym stanie naszej kapitalizacji wewnętrznej wydaje się to rzeczą niemożliwą. Sprawa jednak jest koniecznością państwową i społeczną. Droga wyjścia jest, tylko trzeba przejść do porządku dziennego nad utartymi szablonami polityki pieniężnej, zwłaszcza polityki emisyjnej. Jeżeli przy emisji pieniędzy kurczowo będziemy się trzymać zapasów złota w Banku Polskim, to nie prędko obieg walutowy poważnie u nas wzrośnie ponad obecne niespełna półtora miliona złotych.

Autor artykułu widzi rozwiązanie w emisji, na cele inwestycyjnej pożyczki pod zastaw hipoteczny.

CIĘŻKIE POŁOŻENIE MATERIALNE MŁODZIEŻY SZKÓŁ WYŻSZYCH

Około dwóch tysięcy studentów — pisze „Wieczór Warszawski" — nie dotrzymało terminu opłat pierwszej połowy czesnego. Termin ten upłynął w grudniu r. ub.

Statystyka oficjalna, ogłoszona w r. 1938, dowodzi, że około 60 proc. młodzieży, otrzymującej matury, nie wstępuje tego samego roku do szkół wyższych, a wielu albo nie wstępuje zupełnie, albo szybko przerywa rozpoczęte studia. Główną przyczyną nierozpoczynania studiów uniwersyteckich przez te tysiące młodzieży, jest brak środków materialnych.

Zmiany tych stosunków, zmiany polityki opłat studenckich i polityki pomocy dla młodzieży domagamy się nie tylko ze względu na ciężkie warunki tych, którzy studia wyższe rozpoczęli. Trzeba ułatwić studia i tym, którzy nawet nie odważyli się do drzwi szkół akademickich zapukać.

NOWY KURS SOWIECKIEJ POLITYKI GOSPODARCZEJ

Wobec mizernych wyników produkcji olbrzymów przemysłowych oraz trudności komunikacyjnych w ZSRR, władze sowieckie — jak donosi „Kurjer Polski" — przystąpiły

do dekoncentracji gospodarczej, do tworzenia całkowicie samowystarczalnych rejonów gospodarczych oraz do zmian w organizacji i strukturze przemysłu.

Zwrócono też uwagę na średnie i drobne zakłady i przedsiębiorstwa, które poprzednio skazane na zagładę, nędznie wegetowały w cieniu olbrzymów przemysłowych.

Stwierdzono również fakt rozbijania większych jednostek na mniejsze zakłady.

DYSKUSJA NA TEMAT OŻYWIENIA INWESTYCYJ

W zainicjowanej przez „Dziennik Powszechny" dyskusji na temat ożywienia inwestycyjnego zabiera głos p. St. Bukowiecki, który m. in. stwierdza, że:

Deklaracja

NOWEGO PREMIERA JAPOŃSKIEGO

TOKIO, 5.1 (PAT) Agencja Domei ogłosiła następujący tekst deklaracji, złożonej przez premiera Minamurę: „Pomimo trudnego okresu, przeżywanego obecnie przez Japonię, jestem przekonany, że misję moją wypełnię z powodzeniem, jeżeli rząd i naród zjednoczą się dokoła tronu cesarskiego. Obecna sytuacja wymaga wykazania jedności i solidarności. Linie wytyczne polityki rządowej zostaną ogłoszone w odpowiednim czasie, lecz rozumie się samo przez się, że wszystkie siły narodowe powinny być całkowicie poświęcone dla wypełnienia zadań ekspedycji wojennej w Chinach.

O ile chodzi o zakończenie konfliktu chińskiego, nowy rząd będzie prowadził politykę, wszczętą przez poprzedników i zaaprobowaną przez cesarza".

Montagu Norman

W BERLINIE

BERLIN, 5.1 (PAT). Przybył tu dziś rano gubernator Banku Angielskiego Montagu Norman, powitany na dworcu przez dra Schachta oraz jego córkę i zięcia.

Minister rządu Wołoszyna

W KATASTROFIE SAMOCHODOWEJ

PRAGA, 5.1 (PAT). Czeskie biuro prasowe donosi z Huszt, że samochód, którym minister rządu Wołoszyna Revay jechał do Preszowa zderzył się z wojskowym samochodem ciężarowym.

Oba wozy doznały uszkodzeń. Minister i towarzyszące mu osoby wyszły z wypadku bez szwanku.

„Amerykański" napad

WE FRANCJI

LYON, 5.1 (PAT) Wczoraj wieczorem na jednym z przedmieść miasta trzech bandytów zajechało autem przed jeden z tamtejszych zakładów jubilerskich i po sterroryzowaniu właściciela sklepu zrabowało kosztowności za sumę kilkuset tysięcy franków.

Krwawa bitwa w Katalonii

Wojska powstańcze w brawurowym szturmie

przełamały w dwóch miejscach front

PARYŻ, 5.1. (tel. wł.). Wojska powstańcze przerwały w dwu miejscach budowane z wielkim nakładem kosztów fortyfikacje czerwonych w Katalonii, stanowiące główny system łańcucha obronnego.

We wtorek po zaciętych walkach padło miasto Artesa de Segre, będące ważnym punktem komunikacyjnym, przez który prowadzą drogi do Leridy oraz Taragony i Barcelony. Miasto to liczące 5.000 mieszkańców, było bardzo silnie ufortyfikowane.

Wczoraj w późnych godzinach nocnych wojska gen. Franco po całodziennych walkach i kilkakrotnych szturmach zajęły miasto Borjas Blancas, będące jednym z najsilniejszych punktów obronnych linii katalońskiej.

Atakiem kierował osobiście gen. Solchaga. W ciągu dnia przybył złobyć Borjas Blancas podejmowały znane z waleczności brygady nawarskie. Wieczorem nadeszły bataliony legionistów marokańskich, które brawurowym szturmem zdobyły pozycje czerwonych, a następnie wkroczyły do miasta. Brygady nawarskie zajęły dworzec kolejowy leżący za miastem.

W Borjas Blancas jeszcze przed trzema dniami z najdowała się główna kwatera gen. Rojo, dowódcy czerwonej armii katalońskiej.

Ponadto wojska powstańcze zajęły na północnym odcinku miejscowości Monsonis, Mongay i Marcobau i dotarły do terenów niemożliwych na razie do przebycia z powodu przerwania przez czerwonych tam koło Urgell.

Na odcinku południowym w ręce powstańców dostały się miejscowości Alfel, Castellan, Artesa de Lerida i Puigver.

Do niewoli powstańczej dostało się wczoraj około 2.600 milicjantów. Powstańcy zdobyli 5 haubic, baterię moździerzy, 155 karabinów maszynowych i jeden samochód pancerny. Podczas bombardowania Tarragony zestrzelony został jeden samolot republikański.

2000 Włochów poległo

BARCELONA, 5.1. Według komunikatu ministerstwa obrony powietrznej, dywizje włoskie podczas wczorajszego natarcia w strefie Castell na froncie katalońskim poniosły straty, przekraczające 2 tys. ludzi.

KTO WYGRAŁ

Wczoraj w pierwszym dniu ciągnienia 4 loterii państwowej większe wygrane padły na następujące numery:

25.000 zł na nr 105799
10.000 zł na n-ry: 65657 146736
5000 zł na n-ry: 28018 29438 157814.

Stała dzienna wygrana 5000 zł padła na nr. 72431
100.000 zł na nr 7654

2000 zł na n-ry: 2696 6183 20326 20639 27479 46410 51227 70362 80218 100365 102347 125116 126196 126649 129440 138186 136092 141741.

Straszliwa zbrodnia milicjantów hiszpańskich

ŚMIERĆ TYSIĄCA WIĘŹNIÓW POD OGNIEM KARABINÓW MASZYNOWYCH

Prasa holenderska dopiero obecnie publikuje wstrząsające rewelacje o masowym mordzie, dokonanym przez czerwonych milicjantów hiszpańskich w dniu 7 listopada 1936 r. we wsi Barajas pod Madrytem.

Zbrodnia ta wyszła na jaw w związku z żądaniem holenderskiej rodziny Vischer, która domaga się od czerwonego rządu hiszpańskiego wysokiego odszkodowania za zabitego w tej rzezi jednego z jej członków, kupca, osiadłego od wielu lat w Hiszpanii.

Vischer aresztowany został przez patrol milicjantów w kawiarni madryckiej. Wraz z tysiącem innych mimo protestu poselstwa holenderskiego, miano go odtransportować do Walencji.

W drodze cały transport zatrzymał się pod wsią Barajas. Czerwoni otoczyli tysiąc więźniów i wystrzelali ich do ostatniego z karabinów maszynowych.

Rząd madrycki obiecał rodzinie Vischer wypłacić odszkodowanie, dotychczas jednak przyrzeczenia swego nie spełnił.

Goebbels ambasadorem w Tokio?

Goering ministrem wojny?

LONDYN, 5.1 (tel. wł.). Korespondent „Daily Expressu" donosi z Berlina, iż w najbliższych tygodniach minister propagandy dr Goebbels zrezygnuje ze swego stanowiska i będzie mianowany ambasadorem Rzeszy w Tokio.

W uzupełnieniu tej sensacyjnej wiadomości, zaopatrzonej w niezwykle przychylny komentarz dla nielubianego przez opinię angielską ministra Goebbelsa, korespondent donosi o prawdopodobnej rekonstrukcji gabinetu niemieckiego i o nominacji marszałka Goeringa na ministra wojny.

Wiadomości te trzeba traktować z najdalej idącą rezerwą.

Zmniejszone porcje kawy

W NIEMCZECH

BERLIN, 5.1. Pewne poruszenie w kołach konsumentów niemieckich wywołała pogłoska, że w przyszłym tygodniu składy detaliczne otrzymywać będą od hurtowników tylko 60 proc. otrzymywanej dotychczas ilości kawy. To też dziś sklepy oblegane były przez kupujących, którym przydzielono na osobę tylko pół funta kawy.

Życie na wulkanie

STAMBUŁ, 5.1 (PAT). Jak podaje prasa turecka, w rejonie Kirszehiru (Anatolia Środkowa) od 6 miesięcy nie ustają podziemne wstrząsy. Codzień powtarzają się one od 10—50 razy. Pierwsze trzęsienie ziemi spowodowało w swoim czasie zniszczenie przeszło tysiąca domów w różnych wsiach.

Ludność miejscowa znajduje się w stanie stałej paniki.

Rząd wysłał drugą już komisję celem zbadania przyczyn wstrząsów podziemnych.

KONIECZNOŚĆ WYRÓWNANIA KROKU

Musimy pobudzić życie gospodarcze

Lata ostatnie znamionują się szybkim wzrostem potencjałów gospodarczo politycznych ościennych państw. Stwarza to sytuację, wobec której Polska nie może zachować się obojętnie. W imię utrzymania swego stanowiska mocarstwowego musi przeciwstawić wzrostowi sił sąsiadów co najmniej równie szybkie tempo rozwoju gospodarczego. Nakaz ten narzuca się każdemu myślącemu Polakowi.

Konieczność aktywizacji naszego gospodarstwa wydaje się być rzeczą bezsporną. Powstaje teraz pytanie: w jaki sposób może ona być dokonana?

Każdego, kto spojrzy w głąb naszego życia społecznego i gospodarczego uderzyć musi niewyzyskanie wielkiego zasobu sił, drzemiących nieproduktywnie.

Mamy z jednej strony napięcie niezaspokojonych potrzeb ogólno-państwowych, z drugiej zaś równie wielkie marnotrawstwo sił i możliwości, leżących odłogiem. Wieś polska posiada niewyczerpany rezerwuar milionów par rąk do pracy, narzekamy na bezrobocie naszej inteligencji, posiadamy dość obfite zaopatrzenie w surowce, niewyczerpane możliwości w dziedzinie materiałów motorycznych (węgiel), a jednocześnie ogromne potrzeby natury konsumcyjnej i obronno-politycznej wołają coraz natarczywiej o ich zaspokojenie.

Wynika stąd niezbicie, iż w naszym systemie gospodarczym istnieje jakaś luka, brak jakiegoś ogniwa, dzięki któremu te rażące dysproporcje istnieją. Żywotny interes państwowy nakazuje je zlikwidować możliwie najszybciej.

Stać się to może tylko na drodze zorganizowanego wysiłku myśli. Samorzutność procesów gospodarczych, jako coś odpowiadającego czasom minionym, spokojnym — zawodzi całkowicie. Należy świadomą myślą uzupełnić to ogniwo, którego brak powoduje powstawanie omawianej dysproporcji.

Nie będzie to nic innego, jak tylko oparcie naszej polityki gospodarczej na zasadzie, iż do rytmu życia gospodarczego, świadomie muszą być wciągnięte siły, leżące dziś odłogiem. Wszystkie elementy gospodarowania, a więc praca, surowce, kapitały, metody produkcji muszą być w pełni pociągnięte do wytężonego życia. **Praca, jako największe bogactwo, którym rozporządzamy, stać się musi kamieniem węgielnym polityki gospodarczej, świadomie zdążającej do podźwignięcia Polski — wzwyż.**

Z chwilą, gdy staniemy na tym stanowisku, uświadomić sobie musimy, iż pociąga to za sobą głęboko sięgające zmiany w metodach wpływania przez państwo na procesy, zachodzące w gospodarstwie społecznym. Rola państwa musi iść w kierunku uzbrojenia go i rozporządzenia systemem dźwigni, pozwalających na takie korygowanie przebiegów gospodarczych, by ogólne cele były realizowane w wyższej mierze, niż dotychczas.

Wiąże się to z kwestią ogólnego programu zamierzeń, koncepcją planu, obejmującego wszystkie dziedziny narodowego życia, w którym cele gospodarcze będą ściśle powiązane z pozostałymi. I tutaj przed światem naukowo-technicznym i ekonomicznym Polski dzisiejszej stoi niezmiernie odpowiedzialne zadanie sprecyzowania potrzeb, ich hierarchii, które muszą być zrealizowane, oraz wykreślenie dróg, którymi realizacja tych potrzeb będzie kroczyć.

Czy tylko obietnice

Rząd praski złożył szereg zapewnień:

nie tolerować akcji antypolskiej wysiedlić z pogranicza podejrzane elementy

Czesko-słowacki minister spraw zagranicznych w odpowiedzi na zarzuty przedstawione w nocie polskiej z 28 grudnia w sprawie stosunków na pograniczu śląskim, złożył — jak donosi PAT z Pragi — szereg zapewnień.

Nota czesko-słowacka oświadcza, iż:

1) władze czeskie nie będą tolerowały żadnej akcji, kierowanej z terytorium republiki czesko-słowackiej przeciwko organom państwa polskiego lub obywatelom polskim.

2) Dotychczasowe zamachy i akcje terroru są przedmiotem surowego śledztwa.

3) Wydano potrzebne zarządzenia, by prasa powstrzymała się od wystąpień, któreby mogły szkodzić dobrym stosunkom polsko-czesko-słowackim.

W zakończeniu noty rząd czesko-słowacki oświadcza gotowość poczynienia wszelkich kroków, by umożliwić w przyszłości dobre sąsiedzkie stosunki z Polską.

Równocześnie w odpowiedzi na demarche posła R. P. w Pradze w sprawie zamachu bombowego na posterunek graniczny polski pod Michałkowicami, czesko-słowacki minister spraw zagranicznych przesłał posłowi Papee notę, w której komunikuje rezultaty przeprowadzonego przez władze czesko-słowackie przy współudziale władz polskich śledztwa.

Odpowiedź czeska zapowiada m. in.:

Zgodnie z żądaniem polskich władz granicznych, wysiedlenie z pasa pogranicznego w głąb Czech niepożądanych i podejrzanych elementów.

Wobec powyższego należy wyrazić pragnienie, by dobra wola — której wyrazem jest nota rządu praskiego — została wcielona w czyn i by w szczególności lokalne władze administracyjne, wojskowe i policyjne czeskie stosowały się do tych przyrzeczeń w wykonywaniu decyzji swego rządu.

10 nowych statków

W POLSKIEJ FLOCIE HANDLOWEJ

Polska flota handlowa będzie niebawem wzmocniona. Do służby stanie 10 nowych statków pełnomorskich, budowanych w stoczniach obcych i krajowych. Tonaż ogólny tych statków wyniesie 42.000 ton.

Dotychczasowa rozbudowa floty handlowej finansowana była wyłącznie z funduszów państwowych. Po raz pierwszy w tej dziedzinie inwestycji bierze również udział kapitał prywatny.

Buduje on 3 statki handlowe. Materiał dla budownictwa okrętowego jest niemal w całości krajowy.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni zajęła się specjalnie przysposabianiem przemysłu krajowego do potrzeb stoczni.

Majątek żydów

AUSTRIACKICH

Urzędowo komunikują, że na terenie dawnej Austrii 47.768 żydów zgłosiło ogólny majątek, wynoszący ponad dwa miliardy marek, z czego w przedsiębiorstwach handlowych ponad 320 milionów marek, w papierach wartościowych ponad 265 miln. marek, w nieruchomościach ponad 521 miln. marek, a w majątkach ziemskich i lasach około 40 miln. marek.

Bunt w armii sowieckiej

Stalin zarządził ponowne zaprzysiężenie

Woroszyłow popiera opozycję wojskowych

Armia i flota sowiecka będą ponownie zaprzysiężone.

Dotychczas rekruci sowieccy składali w dn. 1 maja „uroczyste przyrzeczenie" chórem powtarzając słowa czytane przez dowódcę.

Ostatni dekret prezydium Rady Najwyższej zarządza, aby 23 lutego rb. każdy oficer, szeregowy, oraz urzędnicy armii i floty czerwonej

złożyli oddzielnie „uroczystą przysięgę" i podpisali ją w obecności przełożonych.

Pośpiech, z jakim wydano dekret i rychły termin przysięgi, należy tłumaczyć

silną opozycją w armii i flocie przeciwko szykanom GPU.

Nowy szef GPU, Beria, krwawo zaczął panowanie.

Z jego rozkazu zamordowano gen. Kalnina, dowódcę garnizonu w Kijowie i komisarza wojskowego okręgu kijowskiego, Polakowa.

Po aresztowaniu marsz. Bluchera — sypnął się deszcz orderów na tzw. armię Dalekiego Wschodu, lecz wywołał wręcz przeciwny skutek.

Według pogłosek kilkunastu wyższych wojskowych, którzy przybyli z Syberii do Moskwy na uroczystości noworoczne,

uplanowało spisek i nawet zamach stanu.

Zaledwie kilku z nich udało się Berii uwięzić. Reszta przebywa na wolności.

Podobno za nimi stoi generalissimus sowiecki Woroszyłow, który odmówił podpisania dekretu o nowej przysiędze.

Na wyższy szczebel

Wystawa-Targi w Zagłębiu

dowodem prężności społeczno-gospodarczej Zagłębia

Zaległości do odrobienia na odcinku zaniedbania kulturalnego i cywilizacyjnego Zagłębia są tak olbrzymie, iż pomimo dużych wysiłków, z bliska przyglądającym się odrabianiu tych zaległości — wydaje się, iż stoimy w miejscu. Tylko ci, którzy przed laty opuścili Zagłębie, a później po kilkunastu latach odwiedzają, komunikują nam w słowach pełnych entuzjazmu, iż dokonano pracy pięknej, wspaniałej, że Zagłębie zrobiło olbrzymie postępy na drodze kulturalno cywilizacyjnej. I dopiero, gdy taki „zamorski gość" opowiada nam, jak to było ongiś, patrząc jego oczyma na dzisiejsze Zagłębie, na dzisiejsze miasta, miasteczka, osiedla — uświadamiamy sobie ogrom dorobku.

I dlatego, z uznaniem zapewne całe społeczeństwo zagłębiowskie przyjęło wiadomość o inicjatywie Obozu Zjednoczenia Narodowego, Obwodu Będzińskiego zorganizowania „Wystawy-Targów" w Sosnowcu, mających dać obraz dorobku polskiego przemysłu, handlu, rzemiosła, rolnictwa, obraz dorobku samorządów zagłębiowskich w ubiegłym 20-leciu.

Zadaniem „Wystawy-Targów" będzie przedstawienie stanu gospodarczego Zagłębia Dąbrowskiego (powiatów: Będzińskiego i m. Sosnowca, Zawierciańskiego, Częstochowskiego i Olkuskiego) ze szczególnym uwzględnieniem dorobku wytwórczości przemysłowej (fabrytcznej i przetwórstwa rolniczego) i rzemieślniczej oraz handlu, jak i też pobudzenie do dalszego, intensywnego rozwoju życia gospodarczego tego regionu. Takie jest zasadnicze założenie „Wystawy - Targów". Znaczenie jednak, rezultaty dobrze zorganizowanej „Wystawy" będą znacznie przewyższać to skromne założenie.

Wystawa - Targi — przede wszystkim, jeśli chodzi o samych mieszkańców Zagłębia — będzie miała ogromne znaczenie wychowawcze. Nie jednemu ze zwiedzających cisnąć się będą na usta słowa: „cudze chwalicie... sami nie wiecie, co posiadacie..."

Sami nie wiemy jakie fabryki posiadamy, co one wyrabiają, jak znakomitą opinią cieszą się w całym kraju. I to fabryki często polskie, powstałe w ciężkim trudzie wielu lat, wysiłku mózgowego, zapobiegliwości, przezorności. Sami nie wiemy, że posiadamy znakomitych rzemieślników, że handel polski przed 20 laty a dzisiaj — to prymityw i europejskość. A któż wie z mieszkańców miast zagłębiowskich o podniesieniu kultury rolnej w tym czysto przemysłowym Zagłębiu?... Wreszcie — zagadnienie urbanistyki, dorobku samorządów miast, które przed 20 lat raczej do wsi podobne były, aniżeli do miast.

Bliskość Śląska, tego skoncentrowanego olbrzymiego bogactwa na niewielkiej przestrzeni, uczyniło z Zagłębia na szereg lat zapomnianego kopciuszka. Zagłębie chorowało przez szereg lat z tego powodu na kompleks niższości. Z kopciuszka wyrosło jednak wcale dorodna postać, której nie trzeba się wcale wstydzić, a nawet można już być dumnym. „Wystawa - Targi" niewątpliwie przekonają o tym społeczeństwo zagłębiowskie.

„Wystawa - Targi" — jak to ujęte zostało w określaniu zadania — spełni doniosłą rolę gospodarczą — i może się stać mocnym impulsem do jeszcze szybszego rozwoju ekonomicznego, co nie jest rzeczą niemożliwą, jeśli się zważy na dynamikę społeczno-gospodarczą cechującą ludzi zagłębiowskich od dawien dawna.

Na temat „Wystawy - Targów" — pojawi się wiele artykułów: zarówno omawiających ich znaczenie, jak i informujących. W tej chwili ograniczamy się do podkreślenia w sposób najbardziej ogólny doniosłości dla naszego życia „Wystawy - Targów" i zwrócenie uwagi na tę okoliczność, iż ambicją całego społeczeństwa polskiego w Zagłębiu, powinno być, aby Wystawa-Targi wypadły jak najlepiej.

Na zakończenie — z naciskiem zaznaczyć trzeba, iż Wystawa-Targi — mają zaprezentować polski dorobek gospodarczy, polski dorobek kulturalno - cywilizacyjny.

Tik.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

6 Styczeń Piątek

3-ch Króli: Kacp., Melch. Balt.
Jutro: Łucjan, Julia
Słońca wsch. 8.08, zach. 16,04
Księżyca wsch. 17,32, z. 8,04

HISTORIA PODAJE:

1579 Pierwszy Sejm konwokacyjny w Warszawie.
1734 August III Saski zaprzysięga w Tarnowskich Górach „pacta conventa".
1917 Niem. łodzie podwodne topią 20 statków

PRZYSŁOWIA:

„Na Trzech Króli, każdy do pieca się jeszcze tuli".

„Królowie pod szopę, dnia przybywa na kurzą stopę".

ZŁOTE MYŚLI

Moralną wartość człowieka można oznaczyć miarą szacunku, jaki miał do swojej matki.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Sto dni Napoleona".
EDEN: „Port siedmiu mórz".
PATRIA: „Moi rodzice rozwodzą się".

—oOo—

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury dzienne i nocne pełnią następujące apteki:

W. Dawiskibowej — ul. Piłsudskiego 18
G. Kupferbluma — ul. Nowopogońska 25
L. Turskiego — ul. 1-go Maja 18

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś dn. 6 bm. o godz. 16.30 na żądanie publiczności nieodwołalnie ostatni raz piękne arcydzieło Josse Zorrilli p. t. „DON JUAN" z udziałem całego zespołu. Świetna gra artystów wspaniałe dekoracje i efektowne kostiumy składają się na wspaniałą całość.

Wieczorem o godz. 20.30 ciesząca się wielkim powodzeniem doskonała rewia p. t. „WSZYSTKIEGO PO TROCHU" z udziałem całego zespołu, w której humor, śpiew, taniec i satyra walczą o pierwszeństwo. Kasa teatru czynna od godz. 11 do 13 i od 15.

W sobotę dn. 7 bm. o godz. 20,30 powtórzenie świetnej rewii pt. „WSZYSTKIEGO PO TROCHU" w wykonaniu całego zespołu. Bilety wcześniej do nabycia w firmie W. Czechowski, 3 Maja 8, tel. 61624.

—oOo—

Teatr w Katowicach

Piątek 6 bm. godz. 16 — „Jan"; godz. 20 — „Jan"
Sobota 7 bm. godz. 20—„Lato w Nohant"
Niedziela 8 bm. godz. 15.30 — „Król Stefan" (dla Zw. Powst. Wlkp); godz. 20 — „Lato w Nohant".
Wtorek 10 bm. godz. 20 — „Traviata"
Środa 11 bm. godz. 20 — „Lato w Nohant"
Czwartek 12 bm. godz. 20 — „Dlaczego zaraz tragedia" (premiera).
Sobota 14 bm. godz. 15,30 — „Pan Jowialski"; godz. 20 — „Dlaczego zaraz tragedia".
Niedziela 15 bm. godz. 15.30 — „Krawiec w zamku" (dla kop. Pszczyńskich); godz. 19 „Pan Jowialski" (dla kop. Giesche).

—oOo—

Nabożeństwo żałobne

ZA DUSZĘ Ś. P. R. DMOWSKIEGO

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Romana Dmowskiego odbędzie się dzisiaj o godz. 9 i pół rano w kościele parafialnym WNMP w Sosnowcu.

× OPŁATEK DLA STOW. AKCJI KATOLICKIEJ. W piątek dnia 6 bm. o godz. 17 w sali A. K. w Dąbrowie odbędzie się tradycyjna uroczystość łamania opłatkiem wszystkich oddziałów Akcji Katolickiej.

Na pogrzeb

Ś. P. ROMANA DMOWSKIEGO

Pogrzeb ś. p. Romana Dmowskiego odbędzie się w Warszawie w sobotę, o godz. 12 w południe. Z Zagłębia uruchomiony zostanie na pogrzeb Wielkiego Polaka specjalny pociąg popularny który odejdzie z Sosnowca dziś o godz. 23.16. Zapisy na wyjazd przyjmuje od godz. 10 do 16, sekretariat Stronnictwa Narodowego w Sosnowcu, przy ul. Mościckiego (gmach Domu katolickiego).

—oOo—

Choinka w ZPOK

W SOSNOWCU

W przedszkolu Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Sosnowcu przy ul. Perla 31 urządzono choinkę.

Przed drzewkiem maleńcy aktorzy jako pastuszkowie, górale, krakowiacy witali Dzieciątko. Potem śpiewano kolędy.

A na zakończenie panie z ZPOK rozdały wszystkim 65 dzieciom po komplecie ciepłej bielizny, parze wełnianych pończoch, małej torebce ze słodyczami i ½ strucli.

Poza tym 4 chłopców dostało ciepłe ubranka, 8 dziewczynek — sukienki, 18 dzieci — palta, a 14 — buty.

Na tak hojną Gwiazdkę mógł sobie pozwolić w tym roku Związek dzięki ofiarności społeczeństwa sosnowieckiego, które przez poparcie koncertu urządzanego przez ZPOK zasiliło wydatnie kasę Związku.

Zarząd ZPOK poczytuje sobie za miły obowiązek podziękować za naszym pośrednictwem w imieniu swoim i obdarowanej dziatwy wszystkim tym, którzy ofiarą swoją przyczynili się do Gwiazdki.

—xx—

Podziękowanie i apel

MIEJSKIEGO KOMITETU POMOCY DZIECIOM I MŁODZIEŻY W SOSNOWCU

Miejski Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Sosnowcu nadesłał nam następujący komunikat:

Miejski Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Sosnowcu uprzejmie dziękuje Spółdzielni Ziemiańskiej dla zbytu mleka za rozdanie 500 l. mleka dzieciom świetlicy przy szkole nr 4 oraz za bonifikatę 20 l. mleka pełnego; klasom IV i II gimnazjum im. H. Sienkiewiczowej za przyjęcie 34 dzieci ze świetlic na choinkę, zabawę, podwieczorek i obdarowanie paczkami zawierającymi ciepłe reformy, pończoszki, rękawiczki i słodycze — serdeczne Bóg zapłać!

Przyjęcia klas gimn. im. H. Sienkiewiczowej mają już za sobą tradycje szeregu lat!

Oby te dobre uczynki pomnażały się tysiąckrotnie!

Przypominamy gorącą prośbę wyrażoną w niedzielnym numerze „Kuriera Zachodniego" do wszystkich dzieci i młodzieży o zaofiarowanie dla naszych świetlic (700 dzieci) zeszłorocznych, czy dawniejszych gier, książek zabawek, które okazują się zbyteczne wobec nowych, gwiazdkowych.

Najwygodniej, bo w śródmieściu, składać je na ręce przewodniczącej p. M. Konieczned, Warszawska 14.

× „JASEŁKA" W PORĄBCE. W dniu 6 bm. o godz. 15,30 i 19 w sali Domu Gromadzkiego w Porąbce koło Strzemieszyc, zostaną odegrane 2 wielkie przedstawienia pt. „Jasełka Polskie" Rydla przez sekcję sceniczną Związku podoficerów rezerwy, Koło Sosnowiec-Środula. Wstęp na przedstawienie 25 gr dla dzieci, a od 50 gr do 1 zł dla dorosłych. Udział w odegraniu „Jasełek" bierze 35 osób. Bogate kostiumy ze szatni Teatru Ludowego w Katowicach. W programie przewidziany m. in. taniec diabła, żyda i balet młodych girlsów. Kto dotychczas nie miał możności być na odegranych „Jasełkach" na Niemcach w dniu 1 bm. ma możność zobaczenia ich w dniu 6 bm. w Porąbce.

× ZEBRANIE ZARZĄDU SEKCJI DOZORCÓW GÓRNICZO - TECHNICZNYCH. W niedzielę 8 bm. o godz. 10 odbędzie się w lokalu Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza 17a zebranie zarządu sekcji dozorców górniczo - technicznych, na którym obecność wszystkich członków jest obowiązkowa.

× ZARZĄD ZW. ZAW. DRUKARZY w Sosnowcu zawiadamia wszystkich członków, że w niedzielę dn. 8 bm. o godz. 10 rano odbędzie się zebranie. O liczne i punktualne przybycie prosi zarząd

Wszyscy na front

PRZECIWGRUŹLICZY

Komitet „Dni Przeciwgruźliczych” w Sosnowcu zwraca się z następującym apelem do społeczeństwa:

Przypominamy, iż dnia 6 bm. odbędzie się w Sosnowcu zbiórka uliczna na walkę z gruźlicą — usilnie wzywamy całe społeczeństwo naszego miasta, ażeby choć najmniejszym datkiem poparło ten poważny cel.

A więc złóż niezwłocznie datek na walkę z gruźlicą, aby uchronić siebie i swoich najbliższych przed tą społeczną chorobą!!!

—oOo—

Bezpłatne kształcenie

TELETECHNIKÓW

Państwowa szkoła teletechniczna w Warszawie rozpoczęła przyjmowanie kandydatów na 2-letni kurs nauki, który rozpocznie się w lutym.

Kandydaci winni wykazać się świadectwem 6 klas szkoły średniej dawnego typu i odbytą służbą wojskową oraz nieprzekroczonym wiekiem 30 lat. Nauka jest bezpłatna, przy czym pilni słuchacze II kursu będą mogli uzyskać stypendia Min. poczt i telegrafów.

Po ukończeniu szkoły absolwenci otrzymają świadectwa teletechników i będą przyjmowani do przedsiębiorstwa „Polska poczta, telegraf i telefon”. Podania przyjmuje kancelaria szkoły (Nowogródzka 45) do 31 bm.

—oOo—

Nie można w sądach

POWOŁYWAC SIĘ NA KRYZYS

Sąd Najwyższy ogłosił charakterystyczne orzeczenie na tle wysuwania kryzysu gospodarczego, jako argumentu w procesach cywilnych.

Sąd Najwyższy uznał, że pod pojęcie nadzwyczajnych wypadków, dających prawo do rozwiązania umów, co przewiduje kodeks zobowiązań, w żadnym wypadku nie podpada ogólne pogorszenie się warunków gospodarczych w kraju.

Choinka w Sosnowcu

Staraniem Rosyjskiego Towarzystwa Dobroczynności w Sosnowcu odbędzie się w sobotę dn. 7 bm. „Choinka dla dzieci” w sal świetlicy Kolejowego Przysposobienia Wojskowego przy ul. Kilińskiego. Dla dzieci początek o godz. 5 wiecz., a dla starszych o godz. 8 wiecz.

W programie dla starszych sympatyczny dancing towarzyski.

—oOo—

Obniżka komornego

PRZEDŁUŻONA DO 31 MARCA 1940

Obniżka komornego przeprowadzona w r. 1935 przedłużona została do 31 marca 1940 r. Od 1 kwietnia 1940 r. wysokość komornego będzie wzrastać co kwartał o 2,5 proc. podstawowego lub umownego komornego aż do osiągnięcia pełnej jego wysokości.

Ustawa „komorniana” ukazała się we wczorajszym „Dzienniku Ustaw”.

—oOo—

× CZYJE OBCĘGI? W Wydziale Śledczym pp. w Sosnowcu znajduje się do odebrania pięć par obcęg, pochodzących z kradzieży.

× ARESZTOWANIE ZŁODZIEJA. Onegdaj został ujęty podczas kradzieży futra z mieszkania Bruchy Fajgenbaum w Będzinie (Zawale 38) zawodowy złodziej Lucjan Pędzich z Będzina. Złodzieja, od którego odebrano futro, wartości 1875 zł przekazano do dyspozycji władz sądowych.

Kupiectwo a FIS

Apel Izby przem.-handlowej w Sosnowcu

W okresie od 11 do 19 lutego br. odbędą się w Zakopanem narciarskie mistrzostwa świata „FIS”. W związku z tą jedną z największych międzynarodowych imprez sportowych, spodziewany jest w Zakopanem zjazd ok. 30.000 osób spośród sportowców, dziennikarzy oraz gości zarówno krajowych, jak i zagranicznych.

Impreza ta została wykorzystana przez przemysł dla propagandy wytwórczości polskiej przez przygotowanie szeregu artykułów na FIS.

W zrozumieniu tych korzyści kupiectwo stołeczne zorganizowało już konkurs wystaw sklepowych, propagujących wytwórczość, związaną z międzynarodowymi zawodami narciarskimi.

Pragnąc, aby kupiectwo województwa Kieleckiego nie zostało pozbawione korzyści z tego tytułu płynących i poparło swą akcją propagandę mistrzostw świata, Izba przemysłowo - handlowa w Sosnowcu zwróciła się do sfer kupieckich swego okręgu z apelem o zorganizowanie w najbliższym czasie wystaw sklepowych, dostosowanych do propagandy sportów zimowych, ze szczególnym uwzględnieniem wytwórczości związanej z zawodami narciarskimi.

Zebranie zarządu głównego PZZPP i H

W SPRAWACH POSTULATÓW PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

Pod przewodnictwem p. Włodzimierza Grunwalda odbyło się zebranie Zarządu Głównego Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłowych i Handlowych w Sosnowcu na którym omawiano sprawy dalszej akcji o układy zbiorowe, propagandy i ubezpieczeń społecznych.

W wyniku dyskusji postanowiono przyśpieszyć realizację zjazdu przedstawicieli związków z udziałem posłów pracowniczych, rozwinąć energiczną propagandę za wstępowaniem w szeregi związkowe dotąd niezorganizowanych pracowników i wreszcie wystąpić za pośrednictwem Unii Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych do czynników państwowych o przyśpieszenie powołania samorządu ubezpieczeniowego, jak również przeciwstawić się dalszej obniżce składek na ubezpieczenie emerytalne pracowników umysłowych ze względu na zagrożenie równowagi finansowej tego działu.

Jeżdżą jak chcą

ANARCHIA NA DRODZE

PRZYCZYNĄ POWAŻNEGO WYPADKU SAMOCHODOWEGO POD WOJKOWICAMI

Wczoraj rano na szosie pod Wojkowicami Kościelnymi, nieznany na razie chłopek wiózł węgiel na furze. Koń szedł sobie środkiem szosy, ciągnąc wóz, właściciel zaś zagadany z jakimś przygodnym znajomym, kroczył z boku drogi.

W tym momencie nadjechało z przeciwnej strony **auto ciężarowe, należące do firmy Rumin z Katowic. Kierowca dał sygnał, jednakże zanim chłop zdążył dobiec do konia i skierować go na przepisową stronę jezdni, samochód wpadł na wóz, rozbijając go doszczętnie zabijając konia i wywracając węgiel na drogę.**

Przestraszony właściciel wozu zbiegł wraz z towarzyszem w pola.

Skutkiem zdarzenia auto ciężarowe stoczyło się do 2-metrowego rowu i zostało kompletnie zniszczone. Zniszczony został również towar. Jeden z pasażerów auta Senick, doznał złamania ręki, kierowca na szczęście wyszedł bez szwanku.

Wypadek ten w parę chwil później **spowodował inny karambol.** Jadące od strony Bęłzina auto ciężarowe firmy Frajman z Puław **najechało na leżące na drodze sterty węgla i również wywróciło się do rowu ulegając poważnemu uszkodzeniu.** Odłamki szkła pokaleczyły szofera i towarzyszące mu osoby.

Czas najwyższy ukrócić anarchię na szosach i zaprowadzić jakiś ład w ruchu wozów wiejskich, zwłaszcza na odcinkach podmiejskich, a więc z natury rzeczy ruchliwych.

Wypadek biegłego komplikuje sprawę

Przerwa w rozprawie o wielkie nadużycia na kolei

Wbrew oczekiwaniom nie zapadła wczoraj decyzja sądu w toczącym się w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu wielkim procesie kolejowym, co do zgłoszonego przez obronę wniosku o przeprowadzenie wizji lokalnej i praktyczne przekonanie się na torach kolejowych o procentowym zużyciu szyn. Decyzja sądu została odroczona wobec niestawienia się biegłego z głównego inspektoratu komunikacji w Warszawie inż. Zawadzkiego, który jak, to podawaliśmy, uległ w czasie podróży do Sosnowca nieszczęśliwemu wypadkowi i znajduje się w szpitalu w Krakowie

Wniosek obrony zgłoszony został, jak wiadomo, wobec twierdzenia oskarżonych, że zużycie szyn sięga 15 proc., podczas, gdy zdaniem biegłego, przeciętne zużycie szyn nie przekracza **7 proc., w związku z czym zarzuca się oskarżonym spowodowanie w magazynach braków, stanowiących jeden z najpoważniejszych punktów aktu oskarżenia.**

Decyzja sądu w sprawie rozstrzygnięcia wniosku obrony oczekiwana jest z wielkim zainteresowaniem, zarazem zaś w sferach prawniczych budzi poważne zaciekawienie kwestia dalszych losów procesu, ze względu na możliwość dłuższej choroby biegłego inż. Zawadzkiego, na którego ekspertyzie oparty został częściowo akt oskarżenia.

Na razie sąd przerwał rozprawę ponownie do dnia 9 bm.

Wyjaśnienia prawne

Czy ważne jest i do czego obowiązuje przyrzeczenie publiczne wypłacenia nagrody?

Gdy ktoś np. ogłasza w prasie: „wypłacę nagrodę za dostarczenie zagubionego psa”, to w myśl art. 104 Kod. Zob. oświadczenie takie ma moc wiążącą i rodzi skutki zwykłego zobowiązania, czyli osoba deklarująca nagrodę w ogłoszeniu winna jest dotrzymać przyrzeczenia, jeżeli przyrzekający nie oznaczył terminu do wykonania czynności, ani nie zrzekł się odwołania wolno mu przyrzeczenie odwołać. Odwołanie winno być ogłoszone publicznie w taki sam sposób, w jaki było uczynione przyrzeczenie. Odwołanie jest bezskuteczne względem tego, kto przedtem czynność wykonał, co jest zupełnie naturalne, gdyż w razie przeciwnym obiecujący nagrodę mógłby się zawsze z przyrzeczenia wycofać.

Interesująca jest sytuacja, gdy kilka osób wykona czynność, za którą przyrzeczono nagrodę. Prawo w tym wypadku zarządza, iż w tej sytuacji, gdy czynność wykona kilka osób oddzielnie i niezależnie od siebie, każdej należy się nagroda, chyba, że była przyrzeczona tylko jedna nagroda. W tym drugim przypadku otrzyma nagrodę osoba, która pierwsza się zgłosi, a w razie jednoczesnego zgłoszenia się kilku osób ta, która pierwsza czynność wykonała. Jeżeli czynność wykonało kilka osób wspólnie, w razie sporu sąd odpowiednio podzieli nagrodę.

Co do przyrzeczenia publicznego nagrody konkursowej za dzieło najlepsze to przyrzeczenie jest nieważne, jeżeli w ogłoszeniu nie oznaczono terminu, w ciągu którego można się ubiegać o nagrodę.

PROGRAM RADIOWY

PIĄTEK, 6 STYCZNIA 1939 R.

6.15 „Surmy śląskie”; 6.25 Muzyka poranna; 7.20 Koncert poranny; 8.00 Dziennik; 8.20 Orkiestra pod dyr. T. Kiesewettera; 9.00 „Słowiańska kantyczka” — audycja muzyczno-słowna; 9.30 Gloria in excelsis Deo... — płyty; 10.00 Transmisja nabożeństwa z Katedry Ormiańskiej we Lwowie; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Poranek symfoniczny; 13.00 Powieść romantyczna — szkic literacki; 13.15 — Muzyka obiadowa; 14.35 „KMB” — wesoła audycja dla dzieci; 15.00 Popołudnie śląskiego rolnika — audycja słowno-muzyczna; 15.30 — Audycja dla wsi; 16.00 Komedie Aleksandra Fredry; 17.00 Recital skrzypcowy Wacława Niemczyka; 17.30 „Gejsza” — operetka w 3-ch aktach S. Jonesa; 19.30 Koncert rozrywkowy; 20.30 Audycje informacyjne; 21.00 „Cyklon” — powieść mówiona; 21.15 „Piękne głosy” — płyty z Warszawy; 22.00 „Jak się bawić, to się bawić” — wesoła audycja z Poznania; — 22.30 Muzyka taneczna; w przerwie ostatnie wiadomości.

WSZYSTKO JEDNO

Do sklepiku z pieczywem przychodzi mały chłopiec.

— Proszę o kilo chleba.

— Białego czy czarnego?

— Wszystko jedno. To i tak dla ociemniałego.

KRONIKA ZAWIERCIA

Epidemja grypy

ROZSZERZA SIĘ

Jak już donosiliśmy, na terenie Zawiercia i powiatu Zawierciańskiego szerzy się epidemja grypy, która budzi wśród mieszkańców niepokój, tym bardziej, że poza grypą w Zawierciu zanotowano kilka wypadków zachorowań na tyfus plamisty.

W ostatnich dniach grypa w Zawierciu przybrała poważne rozmiary, gdyż w samym Zawierciu choruje na grypę blisko 40 proc. mieszkańców. Zapadają przeważnie młodzi ludzie i dzieci. Gorączka dochodzi do 39, a nawet 40 stopni — ogólne objawy lekkie.

W związku z epidemją grypy, lekarze Ubezpieczalni Społecznej są zapracowani, a apteki nie mogą się skarżyć na brak ruchu.

× PO ŚMIERCI ROMANA DMOWSKIEGO. Wczoraj na budynku, w którym mieści się lokal Stronnictwa Narodowego w Zawierciu (ul. Limanowskiego) wywieszono czarną chorągiew oraz wystawiono portret ś. p. Romana Dmowskiego, oświetlony wieczorem elektrycznością.

× NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE ZA Ś. P. KS. KARD. KAKOWSKIEGO. — Wczoraj o godzinie 8 rano, w kościele parafialnym w Zawierciu, ks. pref. Szymczyk odprawił nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. ks. kardynała Al. Kakowskiego.

× ZASPY ŚNIEŻNE. Po ostatnich opadach, na terenie powiatu Zawierciańskiego, potworzyły się zaspy śnieżne, które utrudniają komunikację.

KRONIKA OLKUSZA

Łobuzerska napaść

TRZECH BRACI

Trzej dobrani bracia Prządowie Jan, Stanisław i Franciszek napadli na drodze pod Zedermanem, gm. Rabsztyn (olkuskie) na mieszkankę tej wsi, Annę Kordaszewską i obrzucili ją kamieniami.

Kobietę uderzono kilkakrotnie kamieniami, skutkiem czego zakrwawiona osunęła się na ziemię. Napastnicy zbiegli.

Kordaszewską odwieziono do szpitala olkuskiego, gdzie oprócz licznych obrażeń, skonstatowano złamanie dwu żeber.

× ZNANY AWANTURNIK WYSŁANY DO BEREZY. Mieszkaniec Olkusza, Hygin Janik, znany awanturnik, szantażysta i kilkakrotnie karany za przestępstwa, został wysłany do miejsca odosobnienia w Berezie.

× ROLNICY SIĘ KSZTAŁCĄ. Niezależnie od trwającego już w Olkuszu kursu dla prezesów i przewodniczących sekcyj Kół Młodzieży Wiejskiej pow. Olkuskiego, dn. 12 — 22 bm. odbędzie się w Zadrożu, rejonowy kurs rolniczo-oświatowy. Wykłady zapowiedzieli instruktorzy kieleckiej Izby Rolniczej, personel nauczycielski szkoły rolniczej z Trzyciąża, oraz instruktorzy OTO i KR pow. Olkuskiego.

W Pilicy odbędzie się w dn. 8 bm. zjazd gospodarzy, zrzeszonych w organizacjach wiejskich i gospodarczych.

× POŻAR. W Kwaśnowie Dolnym, gm. Rabsztyn, spłonął dom wraz z zapasem zboża Antoniny Sowińskiej. Pożar powstał z powodu złej konstrukcji komina.

CUDOWNE DZIECKO

— Niektóre dzieci są nad wiek rozwinięte.

— Tak. Sam spotkałem kiedyś sześcioletnie dziecko, które świetnie mówiło po francusku.

— Ciekawe. Gdzież to było?

— W Paryżu.

Zawody miłosne

przyczyną ucieczki od życia

22-letnia mieszkanka Sosnowca Jadwiga Latkowska, panna (Chmielna 10) popełniła onegdaj samobójstwo, wieszając się we własnym mieszkaniu na sznurku.

Przyczyną samobójstwa młodej panny, zawód miłosny.

Również zawód miłosny popchnął do ucieczki od życia 31-letnią Helenę Stelmaszczyk, zamieszkałą w Sosnowcu przy ulicy Wysokiej 36. Stelmaszczyk w celu samobójczym napiła się esencji octowej na skwerze przy ulicy Piłsudskiego w Sosnowcu.

Denatkę w stanie niezagrażającym życiu przewieziono do szpitala miejskiego w Sosnowcu.

MŁODZIEŻ POLSKA Z ZAGRANICY U PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

W dniu 3 stycznia przybyła do rezydencji Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w Jaworzynie kadra młodzieży polskiej z zagranicy, w liczbie 60 osób, przebywająca na kursie wiedzy o Polsce w ośrodku Światowego Związku Polaków z Zagranicy pod Zakopanem, celem złożenia hołdu Panu Prezydentowi. Na zdjęciu przedstawiciel młodzieży polskiej z zagranicy składa w przemówieniu hołd Panu Prezydentowi imieniem uczestniczek i uczestników kursu.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Wywóz do Gdańska wolny od podatku

Ministerstwo Skarbu opracowało projekt rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatku obrotowym. Projekt ten jest obecnie przedmiotem opinji samorządu gospodarczego. Warto zaznaczyć, że projekt definjuje m. in. pojęcie eksportu w następujący sposób: „za eksport uważa się wywóz surowców, półwyrobów i wyrobów gotowych poza granice celne państwa oraz na obszar Wolnego Miasta Gdańska". Tym samym więc wywóz na wewnętrzne spożycie W. M. Gdańska byłby z punktu widzenia podatkowego traktowany narówni z eksportem poza granice celne Polski, tj. podlegałby zwolnieniu podatkowemu.

Obrady polsko-niemieckie

W SPRAWIE PLANU IMPORTOWO - EKSPORTOWEGO

W połowie lutego toczyć się będą w Zakopanem kolejne obrady obu rządowych komisyj kontroli obrotów gospodarczych polsko-niemieckich.

Obrady te poświęcone będą ustaleniu planu importowo-eksportowego między Polską i Niemcami na miesiąc marzec, kwiecień i maj bież. roku w ramach układu kontyngentowego polsko-niemieckiego.

O ile do tego czasu osiągnięte będzie pomiędzy obu rządami porozumienie co do uregulowania obrotów na odcinku Sudety — Zaolzie — to kontyngenty miesięczne na okres marzec — maj — mogłyby być odpowiednio podwyższone, tak po stronie wywozu, jak i przywozu.

Obrót gospodarczy między Polską a włączonym do Niemiec obszarem Sudetów jest dość intensywny. Wartość tego obrotu przekracza znacznie rozmiary wywozu do Niemiec produktów i surowców z obszaru Zaolzia. Wskutek tego należności za import do Polski z obszaru sudeckiego są blokowane w Polsce — a mianowicie w Polskim Instytucie Rozrachunkowym, odwrotnie zaś, należności za wywóz z Zaolzia do Niemiec — blokowane są w instytucji rozrachunkowej niemieckiej.

Ten stan rzeczy potrwa aż do chwili zawarcia układu, regulującego zakres wymiany sudecko-zaolziańskiej, która zostanie włączona do polsko-niemieckiego systemu kontyngentowego i rozrachunkowego.

Miasta potrzebują 360 milionów zł.

NA BUDOWĘ SZKÓŁ POWSZECHNYCH

Według ankiety Związku Miast Polskich, miasta odczuwają pilny brak co najmniej 36.000 izb na likwidację przeludnienia w szkołach powszechnych.

Potrzeba ogółem około 360 milionów zł na wybudowanie 12.000 izb dla dzieci miejskich, pozostających bez nauki szkolnej oraz 24.000 izb na miejsce nienadających się do użytku.

W r. 1936-37 ilość izb lekcyjnych w miastach wzrosła z 54.203 do 70.168, a zatem potrzeba z górą o połowę więcej, niż ich w ogóle posiadamy.

SPORT

INFORMACJE DLA WSZYSTKICH O NARCIARSKICH MISTRZOSTWACH ŚWIATA

Każdy radjosłuchacz, który specjalnie interesuje się wiadomościami czy transmisjami, nadawanymi przez radio — rozumie doskonale znaczenie zorganizowania przez Polskę mistrzostw narciarskich świata. Zawody FIS, — które za miesiąc rozpoczną się w Zakopanem są nie tylko zwykłymi wielkimi zawodami sportowymi, ale dzięki napływowi gości zagranicznych mają również duże znaczenie propagandowe i ekonomiczne, dlatego też zainteresować powinny nie tylko sportowców.

Dla propagandy tej imprezy Polskie Radio nada kilkanaście audycji poza ramami wiadomości sportowych. I tak, w porannych audycjach przeznaczonych dla szkół, zawody zakopiańskie będą omawiane kilkakrotnie. Bezpośrednio po mistrzostwach Europy w jeździe parami, które poprzedzą zawody FIS wygłoszona zostanie pogadanka pt. „Najlepsi łyżwiarze Europy w Zakopanem". Przed rozpoczęciem mistrzostw narciarskich młodzi radiosłuchacze usłyszą popularną „Historię zawodów FIS". Ogólny bilans narciarskich mistrzostw świata zawarty będzie w fachowej pogadance „Olimpiada narciarska w Zakopanem zakończona".

Najmłodsi radjosłuchacze, którzy tak chętnie słuchają audycji „Wszystkiego po trochu" usłyszą również kilkanaście informacyj o zawodach FIS. Fachowe i wyczerpujące wiadomości o przygotowaniach i samych mistrzostwach nadawane będą w ramach wiadomości sportowych.

Z 3 LAT DO 6 MIESIĘCY

We wtorek wieczorem obradował Zarząd Polskiego Związku Lekkoatletycznego nad głośną sprawą nagród dla Kusocińskiego i Nojego za bieg na 5 km. w ramach mistrzostw Polski.

Wymiar kary zaproponowany przez komisję WOZLA (dyskwalifikacja Zubera i Kusocińskiego na 3 lata), został ze względu na niektóre okoliczności przez PZLA złagodzony. Dyskwalifikację Zubera skrócono do 6 miesięcy, a Kusocińskiego i Nojego ukarano ostrzeżeniem.

F T C PROWADZI W TURNIEJU KRYNICKIM

W środę wieczorem, w czwartym dniu międzynarodowego turnieju hokejowego, rozegrano w Krynicy tylko jeden mecz pomiędzy FTC z Budapesztu i Telephon Club Romana z Bukaresztu. Mecz zakończył się zwycięstwem Węgrów w stosunku 1:0, przy czym decydująca o zwycięstwie bramka padła w trzeciej fazie gry.

U zwycięzców dobrze grali bramkarz Kneusel, Fenessy oraz Błażejewski, który pod koniec meczu wypadł za bandę, odnosząc poważną kontuzję głowy. W związku z tym zachodzi obawa, czy Błażejewski będzie mógł brać udział w dalszych spotkaniach. Kanadyjczyk March grał słabiej, niż we wtorek. U Rumunów wyróżnił się obrońca Biro, najlepszy zawodnik na tafli.

Tabela turnieju po 4 dniach przedstawia się następująco:

	gier	pkt	st. br.
1) F T C Budapeszt	3	4	5:4
2) Akad. reprezent. Polski	2	2	4:2
3) Team Krynicy	2	2	4:4
4) Telephon Club Romana	3	2	4:6
5) Pogoń Lwów	2	2	3:4

U LEKARZA

— Gdzie pana boli?

— Och, och, panie doktorze — jęczy pacjent — tu, na szczycie głowy!

— Tak, tak — mówi lekarz — przyczyną są nerwy!

— A ja myślałem, że cegła, którą przed chwilą dostałem w głowę!

Niewinne pytania i niewinne odpowiedzi

WIELKIE AFERY SZPIEGOWSKIE

w których kobiety odgrywają rolę dominującą

Rok miniony był rokiem wielkich afer szpiegowskich, w których **kobiety,** przeważnie młode i piękne, grały role dominujące, przynajmniej na zewnątrz. Zdaje się, że owo nasilenie afer szpiegowskich stanie się rzeczą jasną dla każdego, jeśli zważymy, że rok 1938 był okresem zmian na świecie, jakich nie przeżyliśmy od czasu wielkiej wojny.

Na początku roku została ujawniona w Ameryce afera **ryżo-włosej Johanny Hofman,** manicurzystki z niemieckiego transatlantyku „Bremen". To aresztowanie, któremu zresztą towarzyszyły liczne dalsze stanowiły następstwo ujawnionej w Stanach Zjedn. wielkiej niemieckiej akcji szpiegowskiej, o rozpiętości i zasięgu, dotąd nigdy jeszcze w żadnym kraju nie notowanych.

W końcu roku ujęta została w Genewie **Ida Capt** — tajemnicza tancerka, działająca na rzecz zdaje się gen. Franco w Hiszpanii. Ida Capt przebywa w tej chwili w więzieniu w Genewie i rozpoczęła głodówkę.

Zatrzymana w chwili, gdy wracała z Ameryki do Niemiec do swego męża — dr. Ignacego Griebla, szefa niemieckiej służby szpiegowskiej na Amerykę — **Maria Griebel** — może być, wraz z tajemniczą, z zawodu aż piastunką Misis Busch zaliczona do rzędu szpiegów najniebezpieczniejszych. Wraz z Marią Griebel wykradła Mrs. Busch **plany najnowszego krążownika amerykańskiego, szyfr morski i powietrzny i plan fortyfikacyj Kanału Panamskiego** — wywołując w sferach wojskowych Stanów poważne zaniepokojenie.

Zatrzymana w Tuluzie, przez prasę paryską zwana powszechnie **„Piękną Titianą"** — młoda osoba, mówiąca doskonale po francusku, choć podająca się za Rosjankę, a w istocie paryżanka z krwi i kości — należy również do tego szeregu. Wraz ze swymi czterema pomocnikami została „Piękna Titiana" postawiona w stan oskarżenia za dostarczenie sąsiedniemu wschodniemu mocarstwu **planów francuskich fortyfikacyj alpejskich i rozmieszczenia dział przeciwlotniczych.**

Znów tancerka — **Lea Sauzieres,** zatrzymana w Lille — miała więcej szczęścia: bardzo szybko dowiodła swej niewinności i dochodzenie przeciwko niej zostało umorzone.

Ale prawie o tej samej porze, gdy Lea Sauzieres opuszcza areszt, zapadł we Francji wyrok przeciwko **Madame Bour, skazanej, z wyjątkową surowością, na 20 lat ciężkich robót.** Mąż skazanej i dwaj synowie wstąpili do klasztoru, by choć w części okupić winę żony i matki.

W Anglii nie znalazła się jeszcze przed trybunałem sprawa pięknej **Margi Wobrock,** Niemki, interesującej się zbyt żywo ostatnimi zdobyczami marynarki wojennej angielskiej.

W okresie, gdy słyszy się o wiele więcej o kobietach szpiegach, niż o mężczyznach — wszyscy specjaliści w tej dziedzinie głoszą, że **rola kobiet w wywiadzie jest nikła i że służby szpiegowskie wszelkich państw coraz mniej ich zatrudniają.**

To oświadczenie wydaje się całkiem gołosłowne. Faktem jest, że nie było i nie ma służby szpiegowskiej bez pomocy kobiet.

Co skłania kobiety do wstępowania w szeregi wywiadu?..

Mimo bardzo licznych powieści na ten temat, nieraz pogłębiających tę kwestię od strony psychologicznej, brak danych ścisłych, któreby pozwoliły odpowiedzieć na to pytanie.

Bardzo często właśnie tancerki godzą się do tej służby przez przypadek. Nawiązują bliższe stosunki z ludźmi wpływowymi i dopiero później zdobywają od nich informacje. Patriotyzm, pragnienie wyżycia się i wyzwolenia z pęt ciężkiego zawodu, nieraz po prostu żądza przygód i wreszcie chęć grubszego zarobku grają tu rolę czynników decydujących.

W swoim czasie słynna była we Francji **sprawa Gordona Swytza, Amerykanina, szpiega bolszewickiego,** który wraz ze swą żoną zwaną „Pierette" odpowiadał przed sądem francuskim. Oboje zamożni, oboje z wyższym wykształceniem, stanęli na czele szpiegów sowieckich we Francji. Pisaliśmy w swoim czasie o **Lydii Stehl, skazanej na wieloletnie więzienie po procesie, z którego oboje Swytzowie wyszli obronną ręką — jako wolni.**

Dlaczego ich uniewinniono? Czyżby rzeczywiście nie przykładali ręki do spraw, które każde państwo uważa za najbardziej dla siebie żywotne? Czyżby prawdą było, że stali się szpiegami, jak tłumaczyli się przed sądem, z.,, nudów? Ani jedno, ani drugie. Oto we Francji w sprawach zdrady głównej ma moc **artykuł, który głosi, że szpieg, który wyda swych towarzyszy — ma zagwarantowaną bezkarność.** Z tego skorzystali małżonkowie Swytz, szpiedzy „z neurastenii". Kosztem wolności współpodsądnych — zdobyli swe uniewinnienie.

Faktem jest, że — jak słusznie głoszą napisy we wszystkich urzędach i instytucjach wojskowych — szpieg czyha wszędzie i szpiegiem może być najspokojniejszy przechodzień, człowiek napozór obojętny na wszystko, usłużny i miły, **który zawiązuje z robotnikiem fabryki przemysłu zbrojeniowego zdawkową rozmowę o warunkach pracy, o planach i o jego rodzinie, a kończy na pytaniach co wyrabiają, jak wiele i jakiego kalibru.**

Liczne procesy szpiegowskie miały często za początek takie właśnie „niewinne" pytania i niewinne na nie udzielone odpowiedzi.

Otwarcie nowej linii kolejowej

SIEMKOWICE — CZĘSTOCHOWA

Dnia 20 bm. nastąpi otwarcie nowo wybudowanej odnogi kolejowej Siemkowice — Częstochowa o długości około 55 klm.

Odnogę tę wybudowało francusko-polskie Tow. kolejowe, które eksploatuje magistralę węglową Śląsk — Bałtyk.

W pierwszych dniach lutego br. odbędzie się w Zakopanem posiedzenie komitetu i rady Tow. kolejowego francusko - polskiego, na którym omawiane będą wyniki finansowe z eksploatacji magistrali węglowej w ub. roku oraz program robót na najbliższą przyszłość.

Grzywny, jako źródło

DOCHODÓW MIEJSKICH

Jeden z głównych kanadyjskich ośrodków handlowych, miasto Montreal, znane było wśród sfer plutokracji z licznych jaskiń gry hazardowej. Żądza łatwego zdobycia pieniędzy opanowała ludność do tego stopnia, że właściciele lokalów, licząc się z tym nastawieniem swej klienteli, umieszczali wszędzie t. zw. „automaty szczęścia".

Władze Montrealu postanowiły wypowiedzieć walkę demonowi hazardu który wszechwładnie zapanował nad umysłami obywateli. Na właścicieli jaskiń gier hazardowych i „automatów szczęścia", nałożono wysokie kary, a gdy to nie pomogło, zaczęto karać również hazardzistów.

Nie wiemy, czy grzywny te wpłynęły na umoralnienie obywateli miasta Montreal i okolicznych osiedli. Z ogłoszonego natomiast pod koniec ub. roku zestawienia budżetowego wydać, — że grzywny dla hazardzistów stanowiły dla miasta poważne źródło dochodu, — dzięki któremu wpływy kasy miejskiej zwiększyły się o 30 proc.

Grynszpan — morderca von Ratha

pisze swe pamiętniki w celi więziennej

Na bramie napis „Maison de Correction" (Dom poprawczy). Gdyby nie to sądzilibyśmy, że stoimy przed koszarami wojskowymi, czy też przed szkolnym gmachem. Może jedynie zakratowane okna przypominają, że jest to więzienie dla nieletnich.

Mowa jest o największym francuskim domu poprawczym, który znajduje się we Fresnes. Zamknięty w nim jest młody emigrant niemiecki Herszel Grynszpan — morderca radcy v. Ratha.

Grynszpan przebywa sam jeden w celi, w której stoi łóżko i malutki stolik. Na tym biureczku stoi fotografia jego rodziców, na ścianach wiszą portrety angielskiej pary królewskiej i prezydenta Roosevelta.

Więzień wolne chwile od obowiązkowych zajęć poświęca czytaniu. Pisze również swe pamiętniki..

Regulamin domu poprawczego przewiduje poranną pobudkę o godz. 6-ej. Po śniadaniu trochę gimnastyki i powrót do celi. Już o godz. 10 obiad, złożony z zupy, kawałka mięsa i jarzyn. Po posiłku czas na wizyty, na brak których nie może się uskarżać Grynszpan. W jego celi niemal codziennie przebywa któryś z jego adwokatów lub znajomych.

Czas do wieczora zajęty jest już przez różne obowiązki przymusowe.

Przez kilka pierwszych nocy w domu poprawczym, Grynszpan miewał halucynacje i rzucał się na dozorców, krzycząc, że są niemieckimi agentami. Obecnie w jego stanie nerwowym zaszła duża zmiana, bo też nie może się uskarżać na rygor więzienny. Ba! Nawet ostatnio pozwolono mu na zainstalowanie w celi aparatu radiowego.

Cięta odpowiedź

Jeden z najzdolniejszych adwokatów angielskich odznaczał się niezwykle małym wzrostem. Pewnego dnia występował on przed sądem w charakterze świadka. Przypadek zrządził, że jedną ze stron zastępował młody, świeżo upieczony adwokat, który nie znając znakomitego prawnika zaczął go wykpiwać z powodu jego małego wzrostu. — Zwracając się doń w pobłażliwym tonie młody adwokat, który był olbrzymiego wzrostu zapytał: — „Jakim zawodem się pan właściwie trudni?" — na co otrzymał odpowiedź: — „Jestem prawnikiem". — „To tak jak ja" — zawołał tamten. „Pan jest adwokatem? — Przecież pan jest tak mały, że mógłbym pana schować w mej kieszeni od spodni!"

Mały prawnik odpowiedział z powagą: — „Gdybyś mnie pan schował do kieszeni od spodni, to miałbyś w niej więcej rozumu, aniżeli masz go obecnie w głowie".

ANTONI GREIPEL
(HRAM)

ZAWIEJA

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

15)

Pomimo przeżyć ostatnich dni, spędzonych przy Hance, coś w rodzaju uczucia zazdrości poczęło go nurtować. Wmawiał w siebie wielekroć razy, że ta dziwna, tajemnicza kobieta nic go już nie obchodzi, a kocha tylko Hankę, lecz mimo to przyznawał z pewnego rodzaju zawstydzeniem, że list otrzymany od tamtej sprawiłby mu wielką przyjemność. Odczuwał coraz wyraźniej, że bastion logiki, rozsądku i prawdziwego pierwszego uczucia, jakim odgrodził się od tamtych wspomnień, poczyna chwiać się w posadach. Współtowarzyszowi podróży zazdrościł już nie tylko owego listu, ale i przede wszystkim, tego rozradowania, jakie malowało się na jego ogorzałym obliczu.

Wreszcie, kiedy tamten odwrócił kartkę listu na drugą stronę, przed oczyma Stefana na mgnienie oka przebiegł podpis autorki listu: „Zawsze twoja Nelly"..

Ten podpis bynajmniej nie zdziwił Hryniewicza. Zbyt był pewny już przed tym, że list jest pisany ręką pięknej narciarki. Jedynie uczucie zazdrości spotęgowało się w nim jeszcze bardziej. Nie wiedział czemu zapragnął zawiązać rozmowę z tym, wprawdzie obcym sobie człowiekiem, lecz bliskim mu przez tamtą kobietę. Może spodziewał się, że rozmowa wcześniej czy później wyłoni postać pięknej Nell..

Okazja nadarzyła się prędzej, niż się tego Stefan spodziewał. Bowiem hrabia Grodecki, schowawszy list z powrotem do kieszeni, wyjął srebrną, bogato inkrustowaną papierośnicę i włożywszy papierosa do ust, począł szukać po kieszeniach zapałek.

Hryniewicz, widząc jego bezskuteczne obmacywanie wszystkich kieszeni, podał mu ognia. Oczywiście w takich warunkach zazwyczaj zawiązuje się pogawędka pomiędzy obcymi ludźmi, z których jeden drugiemu wyświadczył pewną, drobną grzeczność.

— Pan z Zakopanego, czy z Beskidów, jeśli wolno zapytać? — spytał hrabia Grodecki Hryniewicza, który tak samo jak tamten był w narciarskim ubiorze.

— Wracam stamtąd, skąd i pan hrabia — odpowiedział Stefan z lekkim uśmiechem — a mianowicie z Babiej..

— Czyżby pan mnie znał? — zdziwił się szczerze tamten.

— Osobiście nie miałem tego szczęścia — wyjaśnił Stefan — lecz siedzieliśmy kilka dni temu blisko siebie przy stole, w schronisku. Pan hrabia był wówczas w towarzystwie czterech panów.

— A tak.. istotnie, lecz nie przypominam sobie pana — przyznał Grodecki, wyciągając rękę do Hryniewicza.

Teraz już rozmowa potoczyła się gładko. Rozmawiano przede wszystkim o sporcie narciarskim, mających się odbyć wkrótce międzynarodowych zawodach w Zakopanem i w ogóle poruszano tylko te problemy, które mogły interesować dwóch, obcych sobie poza tym narciarzy.

— Ale, ale.. — ożywił się w pewnej chwili hrabia Grodecki — czy słyszał pan o wypadku, jakiemu kilka dni temu uległa, podczas ostatniej zawiei pewna młoda narciarka pod szczytem Pilska?

— Tak, słyszałem — odparł Stefan bezdźwięcznie. — Było to akurat w tym czasie, kiedy bawiłem w babiogórskim schronisku.

— I nie zna pan bliższych szczegółów tego wypadku? — nastawał dalej hrabia. — Bo o ile przypominam sobie jeden z ostatnich komunikatów, kobietę tę podobno udało się utrzymać przy życiu...

— Tak, panna Małecka żyje i czuje się coraz lepiej.

— A więc nazywa się Małecka? — powtórzył Grodecki to nazwisko w formie pytania. — A czy ładna, młoda, i skąd pochodzi?

Natarczywość pytań hrabiego odnośnie Hanki poczynała Hryniewicza drażnić. A szczególnie ta szorstka bezceremonialność, z jaką tamten przechodził od rzekomej troski o los zabłąkanej narciarki, do jej czysto fizycznych właściwości.

— Uważam, panie hrabio, że najważniejsze w tej chwili jest to, że została cudem wprost ocalona i żyje — odpowiedział Stefan z lekkim odcieniem złośliwości.

(C. d. n.)

Nr II Km. 3097-38 i 3239-38 r.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Sosnowcu II-go rewiru egzekucyjnego Jan Chrząstowski zam. w Sosnowcu, przy ulicy Pańskiej pod Nr 34 a, na zasadzie art. 602, 603 i 604 k. p. c. ogłasza, że celem zaspokojenia wierzytelności różnych wierzycieli odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Dnia 9-go stycznia 1939 roku o godzinie 10 m. 30 w I-szym terminie w Sosnowcu, przy ulicy Małachowskiego Nr 4, składających się z pianina czarnego marki „Kraussa", oszacowanego na sumę 700 zł.

Dnia 17-go stycznia 1939 roku o godzinie 11 w I-szym terminie w Sosnowcu, przy ulicy Modrzejowskiej pod Nr 24, składających się z 20-tu sukien damskich jedwabnych czarnych i granatowych, oszacowanych na sumę 560 zł.

Powyższe ruchomości można oglądać pod wskazanymi adresami w dniu licytacji.

Sosnowiec, dnia 5 stycznia 1939 roku.

Komornik rewiru II-go
86 Jan Chrząstowski

NARTY
ŁYŻWY
SANKI

Ubrania narciarskie oraz wszelkie artykuły SPORTOWE
w dużym wyborze poleca
najtaniej
Chrześcijańska
SKŁADNICA SPORTOWA
„OLIMPIADA"
SOSNOWIEC
ul. Piłsudskiego 28.
(róg Sobieskiego)

Z dniem 2 stycznia 1939 r.
otworzyłem
SKLEP
SPOŻYWCZO - KOLONIALNY
oraz sprzedaż świec i tytoniu
Piotr Kołton
SOSNOWIEC
ul. Prez. Mościckiego 10.

KINO „EDEN"

Wallace Beery i Maureen O'Sullivan
w filmie
„PORT SIEDMIU MÓRZ"
p-g słynnej sztuki Pagnola „Fanny"
Pocz. 1 z. o godz. 17.30 w niedzielę o g. 15.30

Następny program: „MARIA ANTONINA"

Zmiana trasy autobusowej T. Z. D.

z Sosnowca do Mysłowic z powodu przebudowy drogi. Z dniem 9 stycznia 1939 r. droga z Sosnowca do Mysłowic przez Lipową, Dębową Górę, Wygodę zostaje zamknięta. Wobec powyższego kursy będą się odbywały z Sosnowca ulicą Małachowskiego szosą przez Radochę do Mysłowic. Z Mysłowic autobus będzie dojeżdżał po pasażerów do Modrzejowa i Wygody i dowoził do Sosnowca przez Mysłowice. Odjazd z Wygody o pełnej godzinie i połowie według obowiązujących kursów. W Mysłowicach dojazdy tylko do Kawiarni zamiast do Dworca.

75 RUCH AUTOBUSOWY T. Z. D.

Bez zaliczki kredytującej
na dogodnych warunkach
tylko do 31 stycznia

Płaszcze damskie
Jedwabie
Wełny
Płótna i t. p.
Ceny przystępne

F. Grajcar
SOSNOWIEC
Modrzejowska róg Targowej

Ogłoszenie

Komisja Likwidacyjna Związku Drobnych Kupców Chrześcijan „Spółdzielnia" w Sosnowcu zwołuje wszystkich członków b. spółdzielni na zebranie, które odbędzie się w dniu 22 stycznia, o godzinie 3 po południu, W LOKALU ZWIĄZKU DROBNEGO KUPIECTWA I PRZEMYSŁU, ul. Piłsudskiego 18, m. 23, a ze względu na bardzo ważne sprawy, obecność wszystkich członków jest konieczna.

72 KOMISJA LIKWIDACYJNA

Zaprzysiężony buchalter
rzeczoznawca
F. SIKORSKI

przyjmuje wszelkie prace związane z księgowością, jak: zakładanie i prowadzenie ksiąg, sporządzanie i kontrola bilansów, rewizje, nadzór, ekspertyzy, ugody, likwidacje, podatki. Opłaty niskie. Opłaty niskie.

Sosnowiec, Reymonta 21

Reklama jest dźwignią handlu!

Do podgrzewania biur, sklepów i lokali handlowych
najpraktyczniejszym jest
piecyk elektryczny
Specjalne taryfy do ogrzewania.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S.A.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

Porcelanę
szkło, nakrycia nierdzewne i sprzęty kuchenne poleca
CZESŁAW RUCIŃSKI
Sosnowiec, Warszawska 2. 6067

NOWY PLAN SOSNOWCA
w kolorach dostać można we wszystkich księgarniach Zagłębia Dąbrowskiego, skład główny Księgarnia „Wiedza", Sosnowiec, 3-go Maja 8, cena zł 1.50. 6350

CHRZEŚCIJAŃSKA
pracownia gorsetów — „Nina", 3 Maja 14. Poleca biustonosze, pasy uszczuplające, lecznicze na ciążę, oraz wszelkie roboty w zakres wchodzące. Ceny niskie. Robota solidna 6194

TAPCZANY
otomany nowoczesne, fotele klubowe, krzesła kozetki, materace, oraz przeróbki. Ceny konkurencyjne. Dogodne warunki spłaty poleca zakład tapicerski F. Flak, Sosnowiec, Orla 13 tel. 61269. 4..

ZAINTERESOWANI
kupnem realności w Krakowie — otrzymają pocztą bezpłatnie najnowszy wykaz wszystkich nieruchomości. Adresować: „Informator", Kraków, Pijarska 19. 66

OKAZYJNIE
sprzedam radio „Blaupunkt", 10 lamp, 2 głośniki, 9 obwodów, 800 zł. Tel. 62071. 77

MOTOCYKL
„Excelsior" 600 cm. z przyczepką do sprzedania, Sosnowiec, Pierackiego 1. Zegarmistrz W. Niepoń. 71

MEBLE
gotowe i na zamówienia sypialnie, stołowe, gabinety, kombinowane szafy, saloniki, kuchnie poleca Pierwszorzędny Zakład Tapicerski
J. Tomczyk,
Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14. Tel. 63-105.

TAPCZANY
hygieniczne automatycznie otwierane, otomany nowoczesne, fotele kanadyjskie, leniwce. Klubowe garnitury, materace, kozetki, siatki, wszelkie przeróbki, wykonanie solidne i gwarantowane. Ceny niskie, warunki dogodne Przyjmuje się pożyczki i obligacje państwowe. Firma egzystuje od 1910 roku.

LOKALE

WYNAJMĘ
cztery pokoje, kuchnię, z wygodami. Sosnowiec Piłsudskiego 90, — tel. 62090. 82

POKÓJ
umeblowany z utrzymaniem, w lepszym domu, śródmieście — poszukiwany od zaraz. Zgłoszenia: Apteka, Sienkiewicza Nr 9. 80

DO WYNAJĘCIA
zaraz komfortowe mieszkanie 4-ro pokojowe oraz sklepy z mieszkaniami. Sosnowiec, Pierackiego 7.

POKÓJ
umeblowany z wygodami, osobne wejście do wynajęcia Sucha 24 m. 7. 64

SKLEP
z przyległym pokojem, oraz dwa pokoje na piętrze z balkonem do wynajęcia przy Rynku Nowym. Wiadomość — Zawiercie, ul. 3 Maja 29, Piasecki. 85

Nauka i Wychowanie

NAJNOWSZĄ
metodą wyuczają kroju, szycia, modelowania — koncesjonowane kursy Nowakówny. — Sosnowiec, Małachowskiego 5a. —

FRANCUSKIEGO
niemieckiego — udziela rutynowana nauczycielka. Pogoń, Mazowiecka 4a m. 6. 50

STUDENT
uniwersytetu rutynowany pedagog, mówi obcymi językami, gruntownie przygotowuje w zakresie gimnazjum. Oferty do K. Zachodniego sub „student". 65

KOREPETYTORA
poszukuję, trzecia klasa Gimnazjum Kupieckiego. Specjalność — matematyka, niemiecki. Zgłoszenia do Administracji pod „Korepetytor". 69

KONCESJONOWANE
Kursy kroju, szycia, modelowania Zaborowskiej przyjmują zapisy Piłsudskiego 18. 78

POSADY i PRACE

POTRZEBNY
pomocnik do piekarni. Orla 22, piekarnia Króla. 81

RUTYNOWANY
książkowy bilansista — zaprowadza oraz prowadzi tanio księgi. Oferty „Księgowy" 68

POTRZEBNA
służąca — wymagane świadectwa względnie referencje. Będzin 1-go Maja 36 m. 9. 60

300 ZŁ
da 25-letni za wyszukanie stałej posady. Oferty Administracja Kuriera Zachodniego pod „Książeczka wojskowa 51-36". 66

Różne

RADIOTECHNIKA
jako wspólnika z udziałem pieniężnym poszukuję. Zgłoszenia do Administracji pod „Zaufanie". 56

B. FELCZER
szpitala skórno-wenerycznego św. Łazarza w Warszawie Hubert Rudziński — przyjmuje poniedziałki, środy, piątki od godz. 18—20 Dąbrowa Górn., ul. Kościuszki 2.

PANA JANKA
z Pogoni, który mnie odprowadził w Sosnowcu na dworzec z balu Sylwestrowego, proszę adres. Katowice restante „Punktualna". 75

WYJEŻDŻAM
do Niemiec. Przyjmuję zlecenia do załatwienia Tel. 61526. 82

Sniegowce
reperuje, dorabiam fleki i zelówki bardzo tanio. Kowalski, Czysta 9, Sosnowiec. 74

KINO „ZAGŁĘBIE"

DZIŚ Najpotężniejszy film ostatnich lat!
Dzieło, które oszałamia swym ogromem!
Największy film europejski roku 1938-9 w-g głośnej sztuki Benita Mussoliniego pod tytułem
Sto dni Napoleona
Występują: 150 najwybitniejszych artystów europejskich! 50.000 statystów! Koszt wykonania filmu: dwa i pół miliona dolarów!
Film zawiera sceny o nigdy niewidzianym rozmachu.
Wizja bitwy pod Waterlo zostawia potężne, nigdy niezapomniane wrażenia.
Gra artystów na najwyższym poziomie artystycznym.
Początek o godz. 17.30 w niedzielę 15.30

KINO-TEATR „PATRIA"
L. Marcinkowski S-ka
w Sosnowcu
dawn. Kino Palace

Arcydzieło produkcji polskiej
Wzruszający dramat współczesny, wg. głośnej powieści Kamila Nordena
„MOI RODZICE ROZWODZĄ SIĘ"
w roli gł.
M. Gorczyńska, Jadzia Andrzejewska, Junosza-Stępowski, Fr. Brodniewicz

---

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4
Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rekopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm. w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, ulica Małachowskiego 1 — DĄBROWA, Sobieskiego, róg 3 Maja, tel. 68.302, p. J. Góralski. GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego WOJKOWICE KOM, kiosk p. Jaśkowskiego. ŁAZY, Wł. Jaworski. OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego, STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. ZAWIERCIE, 3 Maja 29. ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. ŻARKI, Fr. Cacoń. MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. PILICA, Rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27. — KAZIMIERZ-PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU PIŁSUDSKIEGO 4.